

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 12 april 2013 (19.4)
(OR. en)**

8416/13

**COHOM 64
PESC 403
OC 213**

I/A-PUNKTSNOT

---

från:	Kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Föreg. dok. nr:	8372/13 COHOM 63 PESC 393
Ärende:	EU:s riktlinjer om dödsstraff GEMENSAM INSTÄLLNING Tidsfrist för samråd: 16.4.2013

---

1. Arbetsgruppen för de mänskliga rättigheterna (Cohom) fastställde den 2 april 2013 det bifogade reviderade utkastet till EU:s riktlinjer om dödsstraff.
2. Den 12 april 2013 godkände kommittén för utrikes- och säkerhetspolitik ovannämnda utkast.
3. Coreper uppmanas därför att godkänna utkastet till EU:s riktlinjer om dödsstraff och överlämna det till rådet för antagande.

EU:s RIKTLINJER OM DÖDSSTRAFF

I. INLEDNING

- i) EU motsätter sig alltid och under alla omständigheter kraftfullt och entydigt dödsstraffet.¹ Uppmuntrat av den växande opinionen för ett avskaffande av dödsstraffet runt om i världen kommer EU därför att fortsätta sin långvariga kamp mot dödsstraffet.²
- ii) Förenta nationerna har bl.a. i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter (ICCPR), konventionen om barnets rättigheter (CRC) och Ecosocs garantier för skydd av dödsdömdas rättigheter fastställt strikta villkor för tillämpningen av dödsstraff i de medlemsstater som ännu inte har avskaffat det³. I det andra fakultativa protokollet till ICCPR åläggs alla konventionsstater att vidta alla nödvändiga åtgärder för att permanent avskaffa dödsstraffet inom sina egna jurisdiktioner.
- iii) Vid det 62:a, 63:e, 65:e och 67:e mötet i FN:s generalförsamling antog plenarmötet med allt bredare majoriteter tredje utskottets resolutioner om ett moratorium för tillämpning av dödsstraffet (resolutionerna 62/149, 63/168, 65/206 och 67/176). Europeiska unionen deltog aktivt i den regionövergripande allians som framgångsrikt ledde och lotsade dessa initiativ genom generalförsamlingen och samtliga EU-medlemsstater stödde initiativet. I resolutionerna uppmanar generalförsamlingen alla stater som fortfarande tillämpar dödsstraff att

---

¹ EU:s och Europarådets gemensamma uttalande om Världsdagen mot dödsstraffet, den 10 oktober 2012.

² EU:s strategiska ram och handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati, Luxemburg den 25 juni 2012, dok. 11855/12.

³ Kommittén för de mänskliga rättigheterna gjorde en tydlig åtskillnad i *Judge v Canada Communication* nr 829/1998, FN dok. CCPR/C/78/D/829/1998 (2003).

- respektera internationella normer om garantier för skyddet av dödsdömdas rättigheter, särskilt miniminormerna⁴,
- tillhandahålla relevant information om sin användning av dödsstraffet för att möjliggöra välinformerade och öppna nationella och internationella debatter,
- gradvis begränsa tillämpningen av dödsstraffet och inte utdöma dödsstraff för brott som har begåtts av personer under 18 år eller havande kvinnor,
- minska antalet brott för vilka dödsstraff kan utdömas,
- införa ett moratorium för avrättningar i avsikt att avskaffa dödsstraffet.⁵

I generalförsamlingens resolutioner uppmanas dessutom de stater som har avskaffat dödsstraffet att inte återinföra det och de uppmanas att utbyta information om detta.⁶

I FN:s generalförsamlings resolution 67/176 uppmanas också de stater som ännu inte har gjort det att överväga att ansluta sig till eller ratificera det andra fakultativa protokollet till den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter i syfte att avskaffa dödsstraffet.

Generalförsamlingens resolutioner ligger i linje med de resolutioner om dödsstraffet, senast resolution 2005/59, som vid samtliga möten har antagits av kommissionen för de mänskliga rättigheterna.

EU stöder uppmaningen att alla FN-byråer, mellanstatliga regionala organ och icke-statliga organisationer bör fortsätta att stödja stater i arbetet med att avskaffa dödsstraffet genom argumentation, övervakning och teknisk samarbetsverksamhet⁷.

---

⁴ Ecosocs (FN:s ekonomiska och sociala råd) skyddsåtgärder för att garantera skyddet av dödsdömdas rättigheter, Ecosocs resolution 1996/15, FN:s dok. E/CN.15/1996/15 (1996).

⁵ FN:s generalförsamlings resolution 67/176.

⁶ FN:s generalförsamlings resolution 67/176.

⁷ FN:s generalsekreterares allmänna rapport, A/HRC/18/20, punkt 61, 4.7.2011.

I detta sammanhang kommer EU även fortsättningsvis att nära samarbeta med det civila samhället och stödja dess synnerligen viktiga roll när det gäller rapportering, ökad medvetenhet och uppmaningar till åtgärder.

EU noterar också viktiga åtgärder som vidtagits av andra aktörer, inbegripet Internationella kommissionen mot dödsstraffet samt initiativ från parlamentets sida.

- iv) Vid Europarådets toppmöte i oktober 1997 uppmanade regeringscheferna, bland annat regeringscheferna i samtliga EU-medlemsstater, till ett universellt avskaffande av dödsstraffet. Dessutom har nya stater i Europarådet åtagit sig att införa moratorier och att ratificera det sjätte protokollet till Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna, vilket förpliktar dem att permanent avskaffa dödsstraffet. Det sjätte protokollet har ratificerats av alla medlemsstater i EU. 13:e protokollet till konventionen, som har undertecknats av samtliga EU-medlemsstater och som trädde i kraft den 1 juli 2003, förpliktar de berörda medlemsstaterna att permanent och under alla omständigheter avskaffa dödsstraffet.

Europarådets ministerkommitté beslutade i september 2007 att utlysa den 10 oktober varje år som "Europadagen mot dödsstraffet", dvs. samma dag som Världsdagen mot dödsstraffet. I december 2007 utlyste även Europeiska unionen denna Europadag.

- v) I artikel 2 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, som genom Lissabonfördraget blev rättsligt bindande den 1 december 2009, föreskrivs att ingen får dömas till döden eller avrättas. I dess artikel 3 fastställs att var och en har rätt till fysisk och mental integritet. I artikel 4 förbjuds tortyr eller omänsklig eller förnedrande bestraffning och behandling och i artikel 19.2 fastställs att ingen får avlägsnas, utvisas eller utlämnas till en stat där han eller hon löper en allvarlig risk att utsättas för dödsstraff, tortyr eller andra former av omänsklig eller förnedrande bestraffning eller behandling.⁸

---

⁸ I praktiken genomförs artikel 19.2 genom införandet av klausuler som medger vägran till samarbete i avtal mellan EU och tredjeländer när det gäller straffrättsligt samarbete. Exempel på detta är utlämningsavtalet av den 25 juni 2003 mellan EU och USA (i artikel 13 vägras utlämning om det föreligger en risk för dödsstraff), avtalet av den 14 juli 2004 mellan EU och USA om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål och avtalet av den 30 november 2009 mellan EU och Japan om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål (artikel 11).

Samtliga medlemsstater i Europeiska unionen har förbundit sig att fullt ut följa dessa bestämmelser och genomföra dem i praktiken. Avskaffande av dödsstraffet är också en förutsättning för kandidatländer som vill ansluta sig till EU.

- vi) De stater som är medlemmar i Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) är enligt Köpenhamnsdokumentet förbundna att utbyta information om avskaffandet av dödsstraffet och att göra den tillgänglig för allmänheten. EU uppfyller detta krav genom regelbundna uttalanden inom ramen för OSSE:s program för den mänskliga dimensionen. OSSE antog 2009 och 2010 resolutioner om dödsstraffet⁹.
- vii) I Romstadgan för den internationella brottmålsdomstolen och i stadgarna för andra internationella brottmålsdomstolar av ad hoc- eller hybridkaraktär¹⁰, som alla har stötts av EU, finns inte någon bestämmelse om dödsstraff, trots att dessa domstolar upprättats för att ta upp massiva brott mot humanitär rätt, bland annat folkmord.
- viii) EU följer uppmärksamt och uppmuntrar åtgärder och initiativ som har vidtagits av andra regionala organisationer, bland annat Afrikanska unionen och Amerikanska samarbetsorganisationen, som verkar för dödsstraffets avskaffande.
- ix) EU kommer att regelbundet se över dessa riktlinjer och kan, vid behov, komma att genomföra en sådan översyn vart tredje år.

---

⁹ Resolution om ett moratorium för dödsstraffet och arbetet för dess avskaffande, antagen av generalkommittén för demokrati, mänskliga rättigheter och humanitära frågor i OSSE:s parlamentariska församling i Vilnius vid den 18:e årliga sessionen den 1 juli 2009 och en resolution om dödsstraffet som antogs av generalkommittén för demokrati, mänskliga rättigheter och humanitära frågor i OSSE:s parlamentariska församling i Oslo vid den 19:e årliga sessionen den 6 juli 2010.

¹⁰ Icty, Ictr, specialdomstolen för Sierra Leone (SCSL), den särskilda domstolen för Libanon (STL), Kambodjas specialdomstol (ECCC).

II. ÅTGÄRDSPROGRAM

EU anser att dödsstraffet utgör ett allvarligt brott mot de mänskliga rättigheterna och den mänskliga värdigheten. Uppmuntrad av att opinionen för dödsstraffets avskaffande ständigt växer runt om i världen kommer EU att fortsätta sin långvariga kamp mot dödsstraffet.¹¹

Dödsstraffets avskaffande bidrar till stegvis utveckling av de mänskliga rättigheterna. Dödsstraffet är omänskligt och onödigt. Det finns inga övertygande bevis på att dödsstraffet har en avskräckande verkan när det gäller brott. Dessutom kan en rättskipande myndighets felbedömning leda till de statliga myndigheternas avsiktliga dödande av en oskyldig person.

Europeiska unionens mål är att

- verka för ett universellt avskaffande av dödsstraffet som en grundläggande politik som godkänts av alla medlemsstater i EU, och
- där dödsstraffet fortfarande tillämpas kommer EU
  - att förespråka ett omedelbart införande av ett moratorium för dödsstraffet i syfte att avskaffa det,
  - begära att dess tillämpning gradvis begränsas, bland annat genom en minskning av antalet brott för vilka dödsstraff kommer att utmätas,
  - argumentera för att det verkställs i enlighet med de miniminormer som fastställs i dessa riktlinjer,
  - söka korrekta uppgifter om dödsstraffets tillämpning, inbegripet för vilket brott det har utdömts, antalet dödsdömda personer, antalet avrättningar som faktiskt har genomförts, antalet personer som riskerar dödsstraff, antalet dödsstraff som vid överklagande har upphävts eller ändrats och antalet fall av benådning, och inkludera uppgifter om i vilken mån miniminormerna har införlivats i nationell lagstiftning,
  - i tillämpliga fall söka disaggregerade uppgifter om avrättade eller dödsdömda personers nationalitet, kön, ålder, ras eller etniskt ursprung, religion eller trosuppfattning, sexuell läggning eller annan status, inbegripet funktionsnedsättning.

---

¹¹ I enlighet med EU:s strategiska ram och handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati, Luxemburg den 25 juni 2012, dok. 11855/12.

Dessa mål är en integrerad del av EU:s politik för mänskliga rättigheter och många av dem utgör uttryckligen fastställda mål i EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati¹².

Med utövande av sina handelspolitiska befogenheter antog EU 2005 en förordning om förbud mot handel med varor som i praktiken inte har något annat användningsområde än dödsstraff, tortyr och misshandel och mot tillhandahållande av tekniskt bistånd som rör sådana varor. I förordningen fastställs även bestämmelser om exportkontroll när det gäller vissa varor som kan användas i sådana syften. Som en reaktion på utvecklingen när det gäller dödsstraffet ändrades förteckningen över kontrollerade varor i december 2011. Ett resultat av detta är att exportkontroller nu tillämpas på barbiturater med snabb och medelsnabb verkan som kan användas för att avrätta människor genom dödlig injektion. Dessutom är förordningen föremål för en omarbetning för att utvärdera huruvida det kan vara nödvändigt med ytterligare åtgärder för att säkerställa att EU:s ekonomiska aktörer avstår från handel som antingen främjar eller på annat sätt underlättar dödsstraffet i utlandet.

Mot bakgrund av bifogade handling om miniminormer kommer Europeiska unionen att fortsätta att i internationella forum och i förbindelserna med tredjeländer intensifiera sina initiativ i fråga om dödsstraffet, bland annat i form av uttalanden och démarcher.

Europeiska unionen kommer från fall till fall och på grundval av relevanta kriterier att överväga huruvida démarcher ska göras, dvs. att på privat väg göra formella diplomatiska framställningar om EU:s officiella ståndpunkt eller att göra offentliga uttalanden som riktar sig till andra länder om tillämpningen av dödsstraffet.

De viktigaste leden i EU:s strategi kommer att vara följande:

---

¹² EU:s strategiska ram och handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati, Luxemburg den 25 juni 2012, dok. 11855/12.

ALLMÄNNA DÉMARCHER

I tillämpliga fall kommer Europeiska unionen att ta upp frågan om dödsstraffet i sina dialoger och samråd med tredjeländer. I dessa kontakter kommer följande att ingå:

- EU:s uppmaning om ett universellt avskaffande av eller åtminstone ett moratorium för dödsstraffet inför dess avskaffande.
- I de fall där dödsstraffet fortfarande tillämpas kommer EU att betona att staterna endast bör tillämpa dödsstraffet i linje med de miniminormer, grundade på bestämmelserna i internationell humanitär rätt och andra internationella normer, som anges i bifogade handling och att de bör säkerställa största möjliga insyn, bland annat genom att offentliggöra korrekta uppgifter om dödsstraffet och dess tillämpning.

Vid kontakterna kommer det bland annat att beröras mera ingående huruvida

- landet har ett oberoende och effektivt domstolsväsende, som garanterar varje åklagad person en rättvis rättegång,
- landet har gjort internationella åtaganden om att inte tillämpa dödsstraff,
- landets rättssystem och dess tillämpning av dödsstraffet är stängt för allmän och internationell granskning och
- om det finns tecken på att dödsstraffet tillämpas i stor omfattning i strid med miniminormerna.

Särskild tonvikt kommer att läggas vid EU-démarcher om tillämpningen av dödsstraffet när ett lands politik i fråga om dödsstraffet håller på att ändras, t.ex. när ett officiellt eller faktiskt moratorium avseende dödsstraff upphör eller när det återinförs eller utvidgas genom lagstiftning.

Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas rapporter och uppgifter som lämnas av berörda internationella människorättsorganisationer.

En démarche eller ett offentligt uttalande bör göras när länder vidtar åtgärder för att avskaffa dödsstraffet.

ENSKILDA FALL

När Europeiska unionen får kännedom om enskilda fall av dödsstraff, särskilt sådana som strider mot miniminormerna, kommer unionen dessutom att överväga att göra särskilda démarcher. Åtgärderna kommer att övervägas från fall till fall och när det är lämpligt och rättsligt möjligt kan ingripanden i rättsliga förfaranden övervägas (t.ex. s.k. *amicus curiae* eller på annat sätt).

I enskilda fall är snabba åtgärder ofta av avgörande betydelse. Medlemsstater som föreslår démarcher i dessa fall bör därför lämna så utförliga uppgifter som möjligt från alla tillgängliga källor. Dessa bör innehålla kortfattade upplysningar om det påstådda brottet, det rättsliga förfarandet, den exakta arten av brott mot miniminormerna, hanteringen av eventuella överklaganden och vilken dag avrättningen beräknas ske, om detta är känt.

Om det finns tillräckligt med tid för detta bör man överväga att be beskickningscheferna att lämna detaljerade upplysningar och råd i fallet innan någon démarche görs.

Dessa riktlinjer kan med fördel jämföras med EU:s övriga riktlinjer för mänskliga rättigheter, särskilt riktlinjerna för EU:s politik gentemot tredje land om tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning och EU:s riktlinjer om människorättsförsvare.

RAPPORTERING OM MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

EU:s beskickningschefer bör i sin rapportering om de mänskliga rättigheterna lämna en analys av dödsstraffets tillämpning och effekten av EU:s åtgärder på området, bland annat i strategierna för de mänskliga rättigheterna.

MÖJLIGA RESULTAT AV EU:S INTERVENTIONER: ANDRA INITIATIV

EU kommer att uppmana länderna att tillträda eller ratificera det andra fakultativa protokollet till ICCPR och liknande regionala instrument. EU kommer också att stödja utvecklingen av regionala instrument när sådana inte finns.

I syfte att uppnå sitt mål att avskaffa dödsstraffet kommer EU också att

- uppmana staterna att utan förbehåll ratificera och respektera internationella instrument om tillämpningen av dödsstraff, däribland ICCPR,
- främja och erbjuda bilateralt och multilateralt samarbete bland annat i samverkan med det civila samhället, även på det rättsliga området, i syfte att stärka rätten till rättvisa och opartiska rättegångar i brottmål och skapa större insyn i tillämpningen av dödsstraffet,
- genom Europeiskt instrument för demokrati och mänskliga rättigheter fortsätta att stödja det civila samhället i dess åtgärder för att främja avskaffandet av, införandet av moratorier för och begränsningar av tillämpningen av dödsstraffet; EU förblir den största givaren på detta område,
- se till att åtgärderna, t.ex. rättsligt, finansiellt eller annat tekniskt bistånd till tredjeländer inte bidrar till dödsstraffets tillämpning.

VERKSAMHET I MULTILATERALA FORUM

EU kommer att ta upp frågan om dödsstraffet i berörda multilaterala forum och ta tillvara alla lämpliga möjligheter att där lägga fram initiativ som syftar till att införa ett moratorium mot tillämpning av dödsstraffet och att på sikt avskaffa det. När det är lämpligt kommer EU att sträva efter att införa hänvisningar till upprättandet av ett moratorium för avrättningar och avskaffande av dödsstraffet i de dokument som utarbetas under överläggningarna i dessa multilaterala forum. Detta inbegriper lämpliga rekommendationer från medlemsstaterna som ett led i MR-rådets (FN:s råd för mänskliga rättigheter) allmänna återkommande utvärdering. EU kommer också att vara samarbetsvilligt när det gäller FN-organs begäran om information om samrådsrapporter och kommer att uppmana sina medlemsstater att också vara det.

EU kommer att uppmuntra berörda internationella och regionala organisationer att stödja staterna när det gäller lämpliga steg för att efterleva miniminormerna för dödsstraffet och att vidare uppmana dem att ratificera och förbehållslöst följa internationella fördrag som rör dödsstraffet.

III. HANDLING OM MINIMINORMER

Samtidigt som EU kommer att fortsätta att visa sitt starka motstånd mot dödsstraffet och förespråka dess fullständiga avskaffande kommer EU att framhärda i att de länder som fortfarande fortsätter med avrättningar respekterar följande miniminormer:

- i) Dödsstraff får inte utdömas för icke våldsamma gärningar som finansiella eller ekonomiska brott eller för politiska brott eller politisk rivalitet. Det får inte utdömas för narkotikarelaterad brottslighet, religionsutövning, uttryck för samvetsbetänkligheter eller sexuella förbindelser mellan samtyckande vuxna, varvid det förutsätts att räckvidden aldrig bör gå utöver de mest allvarliga och avsiktliga brotten.
- ii) I lagstiftningen får dödsstraff aldrig fastställas som obligatorisk påföljd.

- iii) Dödsstraff får inte utdömas för ett brott som inte var belagt med dödsstraff när det begicks, varvid det förutsätts att gärningsmannen ska kunna dra fördel av bestämmelser om lindrigare straff som eventuellt har införts i lagstiftningen efter det att brottet begicks.
- iv) Dödsstraff ska inte utdömas mot
- personer som var under 18 år gamla när brottet begicks,
  - havande kvinnor eller nyförlösta eller ammande mödrar,
  - personer med mentalt handikapp eller med psykiskt funktionshinder,
  - åldringar.
- v) Dödsstraff ska inte utdömas när den åtalade personens skuld inte klart och tydligt framgår av övertygande bevisning som inte lämnar utrymme för någon alternativ tolkning av fakta. I detta avseende ska användningen av tortyr för att framkalla erkännanden vara strängt förbjuden.
- vi) En slutlig dom ska nödvändigtvis avkunnas av en oberoende och opartisk behörig domstol, efter ett rättsligt förfarande, inklusive vid specialdomstolar och domstolar med särskild behörighet, som lämnar alla garantier för en rättvis rättegång motsvarande åtminstone dem i artikel 14 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, inbegripet rätten till adekvat rättsligt bistånd under varje skede av förfarandet för varje person som är misstänkt eller åtalad för ett brott för vilket dödsstraff kan utdömas.¹³
- vii) Vid bedömningen av huruvida det rättsliga förfarandet ger alla garantier för en rättvis rättegång bör vederbörlig hänsyn tas till huruvida den person som misstänks eller anklagas för ett brott för vilket dödsstraff kan utmätas har informerats om sin rätt att kontakta en företrädare för sitt konsulat.¹⁴

---

¹³ Särskilt relevanta är bestämmelserna i artikel 14 om att en person har rätt till rättsligt bistånd i alla de fall där han eller hon inte har tillräckliga medel för att betala detta samt rätt till gratis hjälp av en tolk.

¹⁴ Wienkonventionen om konsulära förbindelser 63, artikel 36.1.

- viii) Militärdomstolar får inte under några omständigheter döma civila till döden.¹⁵
- ix) Varje person som har döms till döden ska ha faktisk rätt att överklaga domen till en högre instans.
- x) Varje person som har döms till döden ska i tillämpliga fall ha rätt att göra ett enskilt överklagande enligt internationella eller regionala förfaranden och dödsdomen får inte verkställas så länge detta överklagande är under behandling enligt dessa förfaranden eller så länge något därmed sammanhängande rättsligt eller formellt förfarande på internationell, regional eller internationell nivå ännu inte har avslutats.
- xi) Varje person som har dömts till döden ska ha rätt att begära nåd eller ändring av domen. Amnesti, nåd eller ändring av dödsdomen ska kunna beviljas i alla fall med dödsstraff som påföljd; dödsdomen ska inte verkställas medan sådana ansökningar är under behandling enligt den berörda statens relevanta förfaranden.
- xii) Dödsstraff får inte verkställas i strid med en stats internationella åtaganden.
- xiii) Den tid som har tillbringats i dödscell eller fängelseförhållandena efter det att dödsdomen avkunnades kan även beaktas med tanke på att fängelseförhållandena för en person i dödscell inte bör vara sämre än för andra fångar. Dessa aspekter kan utgöra former av tortyr, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.¹⁶

---

¹⁵ Resolution 2004/25 av FN:s underkommission för främjandet och skyddet av de mänskliga rättigheterna om militärdomstolars utdömning av dödsstraffet för civila; arbetsgrupp om godtyckliga frihetsberövanden, FN:s dok. e/CN.4/1999/63, punkt 80; rapport från den särskilda föredraganden om utomrättsliga avrättningar, augusti 2012, punkterna 33 och 121.

¹⁶ EU har liksom FN och Europadomstolen för de mänskliga rättigheterna givit legitimitet till fenomenet dödsceller (se (EU:s riktlinjer om tortyr och annan grym behandling, interimrapporten från den särskilda föredraganden om tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, A/67/279, 9.8.2012, och *Soering v UK* (1989) 11 EHRR 439).

- xiv) När dödsstraff tillämpas, trots EU:s kraftfulla insatser för att förhindra det, ska det endast verkställas på ett sätt som innebär minsta möjliga lidande. Det får inte verkställas offentligt eller på något annat sätt som är avsett att ytterligare förnedra den dödsdömde. På samma sätt får det inte verkställas i hemlighet.¹⁷ De dödsdömdas familjer och advokater måste informeras om detaljerna vid avrättningen.¹⁸
- xv) Dödsstraff får inte av något skäl, inbegripet politisk tillhörighet, kön, ras eller etniskt ursprung, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning, tillämpas eller användas på ett diskriminerande sätt.
-

---

¹⁷ Generalsekreterarens rapport 2010 till FN:s generalförsamling (A/65/280), punkt 72.

¹⁸ Kommittén för de mänskliga rättigheterna har konstaterat att underlåtelsen att informera de dödsdömda fångarnas familjer och advokater om deras avrättning är oförenlig med artiklarna 7 och 10.1 i ICCPR: Avslutande synpunkter från kommittén för de mänskliga rättigheterna: Japan, FN:s dokument CCPR/C/79/Add.102, 19.11.1998, punkt 21.